

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

площадь Советская, д. 12, г. Арск, 422000

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Совет мәйданы, 12 нче йорт, Арча шәһәре, 422000

Тел. (84366)3-00-44, факс (84366)3-11-44. E-mail: archa@tatar.ru. www.arsk.tatarstan.ru

КАРАР

«24 » апрель 2017 ел

№ 413

Татарстан Республикасы Арча
муниципаль районы Башкарма
комитетында шәхси мәгълүматларның
куркынычсызлығы сәясәтен раслау
турында

«Персональ мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Персональ мәгълүматлар турында» Федераль законда каралган һәм аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукий актларда, дәүләт яки муниципаль органнар булган операторлар тарафыннан каралган бурычларны үтәүне тәэмин итүгә юнәлдерелгән чарапар исемлеген раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 21 мартандагы 211 номерлы каары нигезендә Арча район башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитетында шәхси мәгълүматларның курсынычсызлығы сәясәтен расларга.
2. Элеге каарарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) яки Арча муниципаль районының рәсми сайтында..
3. Элеге каарарның үтәлешен контролъдә тотуны ТР Арча муниципаль районы Башкарма комитетында персональ мәгълүматларны эшкәртүне оештыру өчен җаваплы итеп йөкләргә.

Житәкче

И.Ә.Галимуллин

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитетында
шәхси мәгълүматларның куркынычсызлығы сәясәтен

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1 әлеге сәясәт Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитетында (алга таба – Башкарма комитет) гражданнар һәм хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын булдыру, эшкәрту һәм яклау тәртибен билгели.

1.2 әлеге локаль норматив актны эшләү өчен нигез булып тора:

- Россия Федерациясе Конституциясе, 12.12.1993;
- Россия Федерациясе Гражданлык кодексы;
- «Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 02.05.2006 ел, №59-ФЗ Федераль закон;
- "Шәхси мәгълүматлар турында" 27.07.2006 ел, № 152-ФЗ Федераль закон;
- "Мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүматны яклау турында" 27.07.2006 ел, № 149-ФЗ Федераль закон;
- 09.02.2009 елдагы 8-ФЗ номерлы «дәүләт органнары һәм җирле үзидарә органнары эшчәнлеге турындагы мәгълүматка үтемлелекне тәэммин итү хакында» федераль закон;
- «Дәүләт һәм муниципаль хезмәtlәр күрсәтүне оештыру турында» 27.07.2010 №210-ФЗ Федераль закон;
- Россия Федерациясе Президентының 1997 елның 6 мартандагы 188 номерлы Указы

"Конфиденциаль характердагы мәгълүматлар исемлеген раслау турында»;

- Россия Федерациясе Хөкүмәте Карапы

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «биометрик персональ мәгълүматларны матди йөртүчеләргә һәм шәхси мәгълүматлардан тыш, мондый мәгълүматларны саклау технологияләренә карата таләпләрне раслау турында» 2008 ел, 6 июль, 512 нче карапы;

- Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Шәхси мәгълүматларны автоматлаштыру чарапарын кулланмыйча гына эшкәрту үзенчәлекләре турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2008 елның 15 сентябрендәге 687 номерлы карапы;

- «Персональ мәгълүматлар турында «Федераль законда һәм аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукий актларда, дәүләт яки муниципаль органнар булып торучы операторлар тарафыннан караган бурычларны үтәүне тәэммин итүгә юнәлдерелгән чарапар исемлеген раслау турында» 21.03.2012 ел, № 211 Россия Федерациясе Хөкүмәте карапы»;

- Россия Федерациисе Хөкүмәтенең 01.11.2012 №1119 «персональ мәгълүматларны мәгълүмат системаларында эшкәрткәндә яклау таләпләрен раслау турында»ғы карары;;

- Шәхси мәгълүматларның куркынычсызлыгын тәэмин итү турында техник һәм экспорт контроле (Россия ФСТЭК) буенча федераль хезмәтенең регламентлаштыручы документлары:

- Россия ФСТЭКНЫҢ 15.02.2008 елдан расланган шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системаларында аларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматлар куркынычсызлыгы янауларының база моделе (Өзөмтә) ;

"Россия Федерациисе Юстиция министрлығында теркәлгән «персональ мәгълүматлар мәгълүмат системаларында аларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматлар иминлеген тәэмин итү буенча оештыру һәм техник чаралар составын һәм эчтәлеген раслау турында» Россия ФТЭКНЫҢ 18.02.2013 № 21 боерығы

2013 елның 14 маенданы 28375 номерлы теркәлу номеры);

- «Мәгълүматка рәхсәтсез керүдән саклау»исемле житәкче документ. Терминнар һәм билгеләү. Россия Дәүләт техник комиссиясе рәисенең 30.03.1992 елғы карары белән расланды;

- »Автоматлаштыру чараларын кулланып, персональ мәгълүматлар мәгълүмат системаларында аларны эшкәрткәндә криптоcharалары ярдәмендә персональ мәгълүматлар иминлеген тәэмин итү буенча методик рекомендацияләр", ул 21.02.2008 ел, № 149/54.144 Россия Федерациисе Федераль иминлек хезмәтенең 8 үзәге житәкчелеге тарафыннан расланган.;

- Россия Федераль куркынычсызлык хезмәтенең 31.03.2015 ел, №149/7/2/6-432 житәкчелеге тарафыннан расланган» персональ мәгълүматлар куркынычсызлыгы куркынычларын билгели торган, тиешле эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашырганда файдаланыла торган персональ мәгълүматларны эшкәрткәндә актуаль булган норматив хокукий актларны эшләү буенча Методик тәкъдимнәр".

- Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитетының персональ мәгълүматларны яклау өлкәсендәге башка норматив актлары.

1.3 әлеге сәясәтнең максаты-Башкарма комитетта гражданнарның, шулай ук хезмәт килешүләре һәм граждан - хокукий килешүләр буенча эшләүче затларның (алга таба-хезмәткәрләрнең) персональ мәгълүматларны эшкәрту тәртибен билгеләү.; шәхси мәгълүматларны эшкәрткәндә, шул исәптән шәхси тормышның кагылгысызлыгына, шәхси һәм гаилә серенә хокукларын һәм ирекләрен яклауны тәэмин итү, шулай ук гражданнарның һәм Башкарма комитет хезмәткәрләренең персональ мәгълүматларыннан файдалану мөмкинлеге булган вазыйфаи затларның персональ мәгълүматларны эшкәртүне һәм яклауны жайга салучы таләпләрне һәм нормаларны үтәмәгән өчен жаваплылыгын билгеләү.

1.4 Башкарма комитетта персональ мәгълүматларны эшкәрту әлеге сәясәттә һәм ПДн өлкәсендә Россия Федерациисе законнарында каралган принципларны һәм шартларны үтәп башкарыла.

1.5 Гражданнарың шәхси мәгълүматлары конфиденциаль мәгълүмат категориясенә керә. Шәхси мәгълүматларның конфиденциальлеге, сакланышы һәм ялавы аларны дәүләтнеке булмаган (хезмәт, профессиональ) серләренә керту белән тәэмин ителә.

2. Элеге сәясәттә қулланыла торган төп тәшенчәләр

Элеге сәясәт максатлары өчен түбәндәге терминнар һәм билгеләмәләр қулланыла:

Оператор – дәүләт органы, муниципаль орган, юридик яки физик зат, мөстәкыйль рәвештә яки башка затлар белән берлектә персональ мәгълүматларны эшкәртүне оештыручи һәм (яки) гамәлгә ашыручи, шулай ук персональ мәгълүматларны эшкәртүнөң максатларын, шәхси мәгълүматлар белән эшкәртелергә тиешле персональ мәгълүматлар составын, гамәлләр (операцияләр) билгели торган, персональ мәгълүматлар белән эшләнгән гамәлләр (операцияләр);

Гражданнар (шәхси мәгълүматлар субъектлары) - башкарма комитетка гаризалар, шикаятыләр, тәкъдимнәр һәм башка мәсьәләләр белән мөрәжәгать итүче физик затлар;

Башкарма комитет белән хезмәт һәм башка гражданлык-хокук мөнәсәбәтләрендә торучы физик затлар, шул исәптән: муниципаль хезмәткәрләр (хезмәт килешүе төзү юлы белән даими нигездә муниципаль хезмәт вазыйфаларында торучы гражданнар); вакантлы вазыйфалар биләүгә дәгъва кылучылар һәм кадрлар резервында торучы затлар (оператор белән хезмәт яки башка гражданлык-хокукий мөнәсәбәтләргә керергә әзерле физик затлар);

Шәхси мәгълүматлар-турыдан-туры яки турыдан-туры билгеләнгән яки билгеләнгән физик затка (шәхси мәгълүматлар субъектына) караган теләсә нинди мәгълүмат.

Биометрик шәхси мәгълүматлар-кешенең физиологик һәм биологик үзенчәлекләрен характерлый торган мәгълүматлар, алар нигезендә шәхесне билгеләргә мөмкин.

Персональ мәгълүматларны эшкәртү-автоматлаштыру чарапарын қулланып яисә шәхси мәгълүматлар белән қулланмыйча башкарыла торган теләсә нинди гамәл (операция) яки гамәлләрнең (операцияләрнең) жыелма жыелмасы, шул исәптән, персональ мәгълүматларны жыю, язу, системалаштыру, туплау, саклау, аныклау (яңарту, үзгәртү), тартып алу, куллану, тапшыру (тарату, бирү, керү), заарсызлау, блоклау, бетерү, юк итү, персональ мәгълүматларны юк итү;

Шәхси мәгълүматларны тарату-билгесез затлар даирәсенә персональ мәгълүматларны ачуға юнәлдерелгән гамәлләр;

Персональ мәгълүматларны бирү-билгеле бер затка яки билгеле бер даирәгә персональ мәгълүматларны ачуға юнәлдерелгән гамәлләр;

Шәхси мәгълүматларны заарсызландыру – шәхси мәгълүматларны өстәмә мәгълүмат қулланмыйча гына шәхси мәгълүматларның конкрет субъектына каравын билгеләү мөмкин булмаган гамәлләр;

Персональ мәгълұматларны блоклау-шәхси мәгълұматларны әшкәртү өчен кирек булған очраклардан тыш, Шәхси мәгълұматларны әшкәртуңе вакытлыча тұктату);

Шәхси мәгълұматларны юк итү-шәхси мәгълұматларның мәгълұмат системасында шәхси мәгълұматларның әчтәлеген торғызы һәм (яки) шуның нәтижәсендә шәхси мәгълұматларның матди чыганаклары юкка чыга торған гамәлләр;

Персональ мәгълұматларны автоматлаштырылған әшкәртү – исәпләү техникасы қаралары ярдәмендә персональ мәгълұматларны әшкәртү;

Шәхси мәгълұматларның мәгълұмат системасы-мәгълұмат базаларында булған һәм аларны әшкәртуңе тәэмін итә торған шәхси мәгълұматлар жыелмасы;

Персональ мәгълұматларның конфиденциальлеге-операторлар һәм башка заттар, әгәр федераль законнарда башкасы қаралмаган болса, шәхси мәгълұматларны өченче затларға ачмаска һәм шәхси мәгълұматларны шәхси мәгълұматлар субъекты ризалығынан башка таратмаска тиеш;

Мәгълұматка рөхсәт белән керү – керү рөхсәтен чикләү кагыйдәләрен бозмың торған мәгълұмматтан файдалану;

рөхсәтсез керү (санкцияләнмәгән гамәлләр, НСД) - исәпләү техникасы қаралары яисә автоматлаштырылған системалар белән курсәтелә торған штат қараларын кулланып керү рөхсәтен чикләү кагыйдәләрен бозучы мәгълұмматтан файдалану мөмкинлеге;

Һәркем ала алырлық булған шәхси мәгълұматлар-шәхси мәгълұматлар, шәхси мәгълұматлар субъекты ризалығы белән бирелгән чикләнмәгән заттар даирәсеннән файдалану мөмкинлеге.

3. Персональ мәгълұматларны әшкәртуңең ғомуми принциплары һәм шартлары

3.1 3.1 граждандарның һәм хезмәткәрләрнең персональ мәгълұматларын әшкәрту принциплары нигезендә ғамәлгә ашырыла:

3.1.1. Шәхси мәгълұматларны әшкәрту законлы һәм гадел рәвештә башкарлырга тиеш.

3.1.2. Шәхси мәгълұматларны әшкәрту конкрет, алдан билгеләнгән һәм законлы максатларға ирешү белән генә чикләнергә тиеш. Шәхси мәгълұматларны җыю максатларына туры килми торған әшкәрту рөхсәт ителми.

3.1.3. Шәхси мәгълұматларны үз әченә алған, аларны әшкәрту үзара туры килми торған максатларда ғамәлгә ашырыла торған мәгълұматлар базаларын берләштерү рөхсәт ителми.

3.1.4. Эшкәрту тиеш генә шәхси мәгълұматлар, алар җавап бирә, аларны әшкәрту максатлары.

3.1.5. Эшкәртелә торған персональ мәгълұматларның әчтәлеге һәм күләме билгеләнгән әшкәрту максатларына туры килергә тиеш. Эшкәртелә торған шәхси мәгълұматлар булырга тиеш түгел избыточными карата

заявленным максатлары, аларны эшкәртү.

3.1.6. Шәхси мәгълүматларны эшкәрткәндә шәхси мәгълүматларның төгәллеге, аларның житәрлеклеге, ә кирәклө очрактарда шәхси мәгълүматларны эшкәртү максатларына карата актуальлөгө тәэмим ителергә тиеш. Башкарма комитет тиешле чараптар құрергә, йә аларны тулы булмаган, яки төгәл булмаган мәгълүматларны бетерү яки анықлау буенча кабул итүне тәэмим итәргә тиеш.

3.1.7. Шәхси мәгълүматларны саклау персоналы мәгълүматлар субъектын билгеләргә мөмкинлек бириүче формада, әгәр персональ мәгълүматларны саклау сроклары белән билгеләнгән булган булса, шәхси мәгълүматлар аның ялавы булып тора. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, бу максатларга ирешкәндә яки кирәк булган очракта, эшкәртү максатларына ирешкәндә, юкка чыгарылырга яки заرارсызландырылырга тиеш.

3.2 Кеше һәм гражданнар хокукларын һәм ирекләрен тәэмим итү максатларында, Башкарма комитет һәм аның вәкилләре гражданнарның яки хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын эшкәрткәндә түбәндәгө гомуми таләпләрне үтәргә тиеш:

3.2.1. Гражданинның шәхси мәгълүматларын эшкәртү бары тик түбәндәгө вәкаләтләрне гамәлгә ашыру максатларында гына башкарыла ала:

- гражданнары кабул итүне оештыру, гражданнарның телдән һәм язма мәрәжәгатьләрен үз вакытында һәм тулы күләмдә карауны, алар буенча караптар кабул итүне һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән вакытка жибәрүне тәэмим итә;
- гражданнар мәрәжәгатьләрен карау өчен Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә аның компетенциясенә караган мәсьәләләр буенча телдән һәм язма рәвештә хокукий консультацияләр рәвешендә гражданнарга түләүсез юридик ярдәм курсәтә;;
- федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән очрактарда һәм тәртиптә социаль ярдәмгә һәм социаль яклауга мохтаж гражданнарга гаризалар, шикаятыләр, үтенечнамәләр һәм хокукий характердагы башка документлар төзү рәвешендә түләүсез юридик ярдәм курсәтә һәм граждан мәнфәгатьләрен судларда, дәүләт һәм муниципаль органнарда, оешмаларда якый.

3.2.2. Хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын эшкәртү бары тик «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алыш, Россия Федерациясе законнарын һәм башка норматив хокукий актларны үтәүне тәэмим итү, хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштерү, хезмәт хакын һәм башка керемнәрне исәпләү һәм бириү, салым һәм пенсия түләүләре, хезмәткәрләргә эшкә урнашуда, укуда, квалификация күтәрудә һәм Хезмәтне алға жибәрүдә ярдәм итү, хезмәткәрләрнең шәхси куркынычсызлығын тәэмим итү, хезмәткәрләрнең шәхси иминлеген тәэмим итү максатларында гына гамәлгә ашырыла ала, башкарыла торган эшләрнең санын һәм сыйфатын, эш бириүченең мәлкәтенең сакланышын тәэмим итү.

3.2.3. Гражданинның барлық шәхси мәгълүматларын үзеннән яисә аның вәкаләтле вәкиленнән алыша кирәк. Әгәр гражданинның Пдны, бәлки, бары

тик өченче яктаң гына алырга мөмкин, яғни гражданга бу хакта алдан хәбәр итепергә һәм аннан язма ризалық алырга тиеш;

3.2.4. Гражданиның яки хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары күләмен һәм эчтәлеген билгеләгәндә Башкарма комитет Россия Федерациясе Конституциясенә, Хезмәт кодексына, персональ мәгълүматларны яклау һәм Мәгълүматны эшкәрту өлкәндә Россия Федерациясе законнарына, Башкарма комитет турындагы нигезләмәгә һәм персональ мәгълүматларны яклау өлкәндә башка локаль норматив актларга таянып эш итәргә тиеш.

3.2.5. Башкарма комитет гражданиның яки хезмәткәрнең раса, милли, сәяси карашларга, дини яки фәлсәфи карашларга, интим тормышка кагылышлы шәхси мәгълүматларын алырга һәм эшкәртергә хокуклы түгел, федераль законнарда каралган очраклардан тыш. Россия Федерациясе Конституциясенең 24 статьясы нигезендә, хезмәт мөнәсәбәтләре мәсьәләләренә турыдан-туры бәйле очракларда, Эш бириүче хезмәткәрнең шәхси тормышы турындагы мәгълүматларны бары тик аның язма ризалыгы белән генә алырга һәм эшкәртергә хокуклы.

3.2.6. «Шәхси мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль законда каралган очраклардан тыш, гражданин һәм хезмәткәргә карата юридик нәтижәләр тудыра торган яки аның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган шәхси мәгълүматларны бары тик автомат рәвештә эшкәрту нигезендә генә караплар кабул итү тыела.

3.2.7. Гражданга яисә хезмәткәргә карата юридик нәтижәләргә китерә торган яисә аның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә башка рәвештә кагылучы карап бары тик граждан һәм хезмәткәрнең язма рәвешендә ризалыгы булганда гына яисә федераль законнарда каралган очракларда, шулай ук персональ мәгълүматлар субъектының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне тәэмин итү чараларын билгели торган очракларда гына аның шәхси мәгълүматларын автомат рәвештә эшкәрту нигезендә кабул итепергә мөмкин.

3.2.8. Башкарма комитет гражданга һәм хезмәткәргә аның шәхси мәгълүматларын автомат рәвештә эшкәрту нигезендә карап кабул итү тәртибен һәм мондый карапның мөмкин булган юридик нәтижәләрен анлату, мондый карапга каршы белдерү мөмкинлеге бирү, шулай ук граждан һәм хезмәткәр тарафыннан үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау тәртибен анлату бурычын йөкли.

3.2.9. Башкарма комитет язма мөрәҗәгатьне теркәгәннән соң 30 көн эчендә каршылыкны карапга һәм хезмәткәркә мондый каршылыкны карау нәтижәләре турында хәбәр итәргә тиеш.

3.2.10. Гражданнарың һәм хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын законсыз кулланудан яки югалтудан саклау Башкарма комитет тарафыннан үз акчалары хисабына, федераль законнар һәм башка норматив документлар белән билгеләнгән тәртиптә тәэмин итепергә тиеш.

3.2.11. Хезмәткәрләр яки аларның вәкилләре Башкарма комитет документлары белән, хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын эшкәрту тәртибен билгеләүче, шулай ук аларның бу өлкәдәге хокуклары һәм бурычлары турында шәхси имза белән танышырга тиеш.

3.2.12. Биометрик персональ мәгълұматларны эшкәртүне биометрик персональ мәгълұматларны матди йөртүчеләргә һәм шәхси мәгълұмат системаларыннан тыш, мондай мәгълұматларны саклау технологияләренә карата таләпләр нигезендә башкарырга кирәк.

3.3 Башкарма комитет, әгәр федераль закон белән башкасы каралмаган булса, дәүләт яки муниципаль контракт нигезендә, йә дәүләт яки муниципаль орган тарафыннан тиешле акт кабул итү юлы белән (алга таба - Башкарма комитет йөкләмәсе), персональ мәгълұматларны эшкәртүне граждан ризалыгы белән башка затка йөкләргә хокуклы. Башкарма комитет йөкләмәсе буенча персональ мәгълұматларны эшкәртүне башкаручы зат «персональ мәгълұматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль законда каралган шәхси мәгълұматларны эшкәрту принципларын һәм кагыйдәләрен үтәргә тиеш. Башкарма комитет йөкләмәсендә персональ мәгълұматларны эшкәртүне башкаручы зат тарафыннан башкарылачак гамәлләр (операцияләр) исемлеге һәм эшкәрту максатлары билгеләнергә тиеш, мондай шәхеснең шәхси мәгълұматларның конфиденциальлеген саклау һәм аларны эшкәрткәндә персональ мәгълұматларның куркынычсызлыгын тәэммин итү бурычы қуелырга тиеш, шулай ук «персональ мәгълұматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль законның 19 статьясы нигезендә эшкәртелә торган персональ мәгълұматларны саклауга карата таләпләр күрсәтелергә тиеш.

3.4 Башкарма комитет йөкләмәсе буенча персональ мәгълұматларны эшкәртүне башкаручы зат гражданинның шәхси мәгълұматларын эшкәртүгә ризалыгын алырга тиеш түгел.

3.5 әгәр Башкарма комитет персональ мәгълұматларны эшкәртүне башка затка йөкли икән, күрсәтелгән затның гамәлләре өчен граждан алдында жаваплы башкарма комитет була. Башкарма комитет йөкләмәсе буенча персональ мәгълұматларны эшкәртүне башкаручы зат Башкарма комитет алдында жавап тота.

4 Гражданинның һәм хезмәткәрнең персональ мәгълұматларын алу

4.1 шәхси мәгълұматларны алу, нигездә, граждан яисә хезмәткәр тарафыннан, аның язма ризалыгы нигезендә, Россия Федерациисенең гамәлдәге законнарында каралган очраклардан тыш, аларны бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Федераль законнарда каралган очракларда персональ мәгълұматларны эшкәрту граждан һәм хезмәткәр ризалыгы белән генә башкарыла. Граждан һәм хезмәткәрнең үз қулындағы имzasы булган язма рәвештә кәгазьдә язылған ризалыгы белән Федераль закон нигезендә электрон имза белән имзаланган электрон документ формасында ризалык таныла. Гражданин һәм хезмәткәрнең шәхси мәгълұматларын эшкәртүгә язма рәвештә ризалыгы үз әченә, аерым алганда, үз әченә алырга тиеш:

- 1) шәхси мәгълұматлар субъектының фамилиясе, исеме, атасының исеме, адреслары, шәхесен таныклаучы төп документ номерлары, күрсәтелгән документ бирү датасы һәм аны биргән органында белешмәләр;
- 2) шәхси мәгълұмат субъектлары вәкиленең фамилиясе, исеме, атасының исеме, адреслары, шәхесен таныклаучы төп документ номерлары, күрсәтелгән

датасы һәм аны биргән орган турында белә, әлеге вәкилнең вәкаләтләре раслаучы кәгазь яки башка документлар реквизитлары (шәхси мәгълүмат субъектлары вәкиленнән ризалык алганда);

3) персональ мәгълүматлар субъекты ризалыгын алучы Башкарма комитетның исеме яки фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм адресы;

4) шәхси мәгълүматларны эшкәрту максаты;

5. шәхси мәгълүматлар субъектлары ризалыгы бирелә торган торган персональ мәгълүматлар исемлеге;

6) әгәр эшкәрту мондый затка йөкләнсә, Башкарма комитет күшүү буенча персональ мәгълүматларны эшкәртүне башкаручы затның исеме яки фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм адресы;;

7) башкару өчен ризалык бирелә торган персональ мәгълүматлар булган гамәлләр исемлеге, Башкарма комитет тарафыннан қулланыла торган персональ мәгълүматларны эшкәрту ысулларының Гомуми тасвирламасы;

8) әгәр федераль законнарда башкача билгеләнгән булган булса, персональ мәгълүмат субъектлары ризалыгы, шулай ук аны чакыртып алу ысулы гамәлдә булган вакыт;

9. шәхси мәгълүматлар имзас субъектлары.

Гражданиның һәм хезмәткәрнең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә язма рәвештә ризалыгы булган шәхси мәгълүматларны эшкәрту өчен өстәмә ризалык таләп ителми.

Гражданиның эшкә сәләтsez булган очракта, аның шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгын язма рәвештә аның законлы вәкиле бирә.

4.2 гражданиның яки хезмәткәрнең персональ мәгълүматларын тикшерү кирәк булган очракта, бу хакта гражданга яисә хезмәткәргә алдан хәбәр итәргә тиеш, күз алдында тотыла торган чыганаклар һәм персональ мәгълүматларны алу ысуулары, шулай ук персональ мәгълүматларны алыша тиешле хокуклары һәм гражданин яисә хезмәткәрнең аларны алуға язма ризалык бирудән баш тартуы нәтижәләре турында.

4.3 хезмәткәрнең шәхси мәгълүматларын эшкәрту түбәндәгө очракларда тиешле рөхсәт алуны таләп итми:

1) әгәр эш биручे тарафыннан эшкәртелә торган персональ мәгълүматлар күләме билгеләнгән исемлекләрдән артмаса, шулай ук хезмәт законнарында, дәүләт граждан һәм муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган эшкәрту максатларына туры килсә.

2) күмәк шартнамәдә, шул исәптән, кагыйдә буларак, күмәк шартнамәгә күшүмтә, килешүдә, шулай ук эш бирученең Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 372 статьясында билгеләнгән тәртиптә кабул итегендә локаль актларында каралган очракларда.

3) эшкәрту, шул исәптән Интернет чөлтәрендә хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын бастырып чыгару һәм урнаштыру бурычы Россия Федерациясе законнарында каралган.

4) хезмәткәрнең якын туганнарының шәхси мәгълүматларын Россия Федерациясө дәүләт статистика комитетының «хезмәтне исәпкә алу һәм аны түләү буенча беренчел хисап документларының унификацияләнгән рәвешләрен

раслау турында» 2004 елның 5 гыйнварынданың 1 номерлық карары белән расланган № Т-2 формасында каралган күләмдә, йә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда (алиментлар алу, дәүләт серенә рөхсәт рәсмиләштерү, социаль түләүләрне рәсмиләштерү) эшкәртү. Башка очракларда, хезмәткәрнең янын туганнары ризалыгын алу аларның шәхси мәгълүматларын эшкәртүнең мәжбүри шарты булып тора.

5) «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль законның 10 статьясынданың 2 өлешенең 2.3 пункты нигезләмәләре нигезендә, хезмәткәр тарафыннан хезмәт функциясен үтәү мөмкинлеге турынданың мәсьәләгә караган хезмәткәрләрнең максус категорияләрен, шул исәптән сәламәтлек торышы турынданың мәгълүматларны эшкәртү.

6) хезмәткәрнең шәхси мәгълүматларын өченче затларга хезмәткәрнең тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янауны кисәтү максатларында, шулай ук Россия Федерациясе Хезмәт Кодексында яки башка федераль законнарда каралган башка очракларда тапшырганда.

7) вазыйфаи бурычларын үтәүгә, шул исәптән командировкага барганда, аның шәхси мәгълүматларын тапшырганда (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 25.04.1997 ел, № 490 карары белән расланган Россия Федерациясендә кунакханә хезмәтләре күрсәтү Кагыйдәләре, транспорт куркынычсызлыгы өлкәсендә норматив хокукый актлар нигезендә).

8) эш бируче тарафыннан хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын салым органнарына, хәрби комиссариатларга, профсоюз органнарына тапшырган очракта, Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында каралган.

9) прокуратура органнарыннан, хокук саклау органнарыннан, иминлек органнарыннан, дәүләт хезмәт инспекторларыннан, хезмәт законнарының үтәлешен тикшереп торудан һәм Россия Федерациясе законнарында каралган компетенция нигезендә хезмәткәрләр турында мәгълумат соратып алырга вәкаләтле башка органнардан мотивлаштырылган мөрәҗәгатьләр булганда.

Мотивлаштырылган запрос запросның максатын күрсәтүне, запросның хокукый нигезләренә сылтаманы, шул исәптән запрос жибәргән орган вәкаләтләрен раслый торган органны, шулай ук соратып алына торган мәгълумат исемлеген үз эченә алырга тиеш.

Тиешле вәкаләтләргә ия булмаган оешмалардан запрослар килгән очракта, эш бируче хезмәткәрнең шәхси мәгълүматларын алуға ризалыгын алырга һәм хезмәткәрнең шәхси мәгълүматларын алучы затларны әлеге мәгълүматларың бары тик алар хәбәр иткән максатларда гына кулланылуын кисәтергә, шулай ук әлеге затлардан бу кагыйдәнен үтәлүен раслауны таләп итәргә тиеш.

10) хезмәт хакын исәпләү өчен түләү карталарын ачучы һәм хезмәт күрсәтүче кредит оешмаларына хезмәткәрнең персональ мәгълүматларын тапшыру түбәндәгә очракларда аның ризалыгыннан башка гамәлгә ашырыла:

- банк картасын чыгару турынданың килешү хезмәткәр белән турыдан-туры төзелде, аның текстында эш бирученең шәхси мәгълүматларын тапшыруны күздә тоткан нигезләмәләр каралган;

- эш биручедә кредит оешмасы белән килешү төзегендә хезмәткәрнең банк картасын чыгару һәм алга таба хезмәт күрсәтү өчен ышаныч кәгазе булу;;

- тиешле форма һәм хезмәткә түләү системасы коллектив килешүдә күрсәтелгән (Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 41 статьясы).

11) эш би्रүченең хезмәт биналары һәм урыннары территориясенә үткәрүчәнлек режимын башкарғанда хезмәткәрнең персональ мәгълүматларын эшкәртү, үткәрү режимын оештыру эш бириүче тарафыннан мөстәкыйль гамәлгә ашырыла яисә әгәр күрсәтелгән эшкәртү Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 372 статьясы нигезендә кабул ителгән күмәк килешүенде, эш бириүченең локаль актларында каралган тәртипкә туры килсә.,

Кадрлар әзерләү өчен чит оешмаларны жәлеп итү турында бухгалтерлык исәбен алып бару өчен эш бириүче «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль законның 6 статьясындагы З елешенде билгеләнгән таләпләрне үтәргә, шул исәптән хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын тапшыруга ризалыгы булырга тиеш.

4.4 Россия Федерациясе Хезмәт кодексы белән җайга салынган хокук мөнәсәбәтләре кысаларында вакантлы вазыйфа биләүгә дәгъва кылучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү эш бириүченең эшкә кабул итү яки эшкә кабул итүдән баш тарту турында Карап кабул итү чорында аларның шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә вакантлы вазыйфаларын биләүгә рөхсәт алуны күз алдында тота.

Дәгъва кылучы исеменнән кадрлар агентлыгы эшләп килә, аның белән әлеге зат тиешле килешү төзегән, шулай ук эз эзләүченең Интернет чөлтәрендә үз резюмесын мөстәкыйль урнаштырган очракта, чикләнмәгән даирәгә ия булган затлар да бар.

Эш бириүче адресына кергәндә, төзелгән резюме ирекле рәвештә, аның физик затынничиксез билгеләү мөмкин түгел, әлеге резюме алынган көнне юкка чыгарылырга тиеш.

Эш эзләүчеләрнең шәхси мәгълүматларын жыю эш эзләүченең Оператор тарафыннан расланган анкетасының типик формасы ярдәмендә башкарыла, анкетаның әлеге типлаштырылган формасы Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2008 елның 15 сентябрендәге 687 номерлы карапы белән расланган автоматлаштыру чарапарын кулланмыйча башкарыла торган персональ мәгълүматларны эшкәртү үзенчәлекләре турынданы Нигезләмәнең 7 п.таләпләренә туры килергә, шулай ук аны карау һәм эшкә кабул итү яисә эшкә алудан баш тарту турында Карап кабул итү вакыты турында мәгълүматны үз эченә алырга тиеш.

Эш эзләүченең анкетасының типлаштырылган формасы оешма сайтында электрон рәвештә гамәлгә ашырылырга мөмкин, анда шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык эш бириүче тарафыннан тиешле кырда билге кую юлы белән раслана, эш бириүче тарафыннан язма рәвештә ризалык алуны күздә тоткан белешмәләр соратып алына торган очраклардан тыш.

Бу очракта баш тарту эшкә алу өчен мәгълүмат 30 көн эчендә юкка чыгарыла.

5. Гражданнар һәм хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын саклау һәм куллану

5.1 гражданин һәм хезмәткәрнең шәхси характеристындагы мәгълүмат шәхси мәгълүматларны яклау турында гамәлдәге Россия законнары таләпләрен ўтәп саклана һәм эшкәртелә.

5.2 хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын үз эченә алган документларны саклау тәртибе нигезендә башкарыла:

- Хезмәт кенәгәләрен алып бару һәм саклау тәртибен, шулай ук хезмәт кенәгәсе бланкларын өзөрләү һәм алар белән эш бирүчеләрне тәэммин итү тәртибен билгеләүче «хезмәт кенәгәләре турында» 16.04.2003 ел, № 225 Россия Федерациясе Хөкүмәте Каары белән расланган Кагыйдәләр;;

- Россия Дәүләт статистика комитетының 05.01.2004 ел, № 1 каары белән расланган Хезмәтне исәпкә алу һәм аны түләү буенча беренчел исәп документациясенең унификацияләнгән рәвешләре;

- «Мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүматны яклау турында» 27.07.2006 ел, № 149-ФЗ Федераль закон;

- «Персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, № 152-ФЗ Федераль закон;

- Россия Федерациясе Президентының «Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси мәгълүматлары һәм аның шәхси эшен алып бару турындагы нигезләмәне раслау хакында» 30.05.2005 ел, № 609 Указы белән;;

- Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «биометрик персональ мәгълүматларны матди йөртүчеләргә һәм саклау технологияләренә таләпләрне раслау турында» 2008 елның 6 июлендәге 512 номерлы каары белән;

- Россия Мәдәният министрлыгының 25.08.2010 ел, № 558 боерыгы белән расланган саклау срокларын күрсәтеп, дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм оешмалар эшчәнлеге процессында барлыкка килә торган типик идарә итү архив документлары исемлеге.

5.3 Башкарма комитетта гражданнарның һәм хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын эшкәрту катнаш юл белән башкарыла:

- шәхси мәгълүматларны эшкәртүнең автоматлаштырылган ысулы;

- шәхси мәгълүматларны эшкәртүнең автоматлаштырылган ысулы (ПЭВМ һәм маxсус программа продуктлары ярдәмендә).

5.4 гражданин һәм хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматлары кәгазьдә һәм электрон рәвештә саклана.

5.5 Башкарма комитетта гражданнарның һәм хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын үз эченә алган агымдагы документацияне һәм житештерү белән тәмамланган документларны саклау Башкарма комитетның эчке бүлекчәләрендә, шулай ук Башкарма комитет биналарында башкарыла.

Гражданнарның һәм хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын үз эченә алган документларны саклау өчен жаваплы затлар Башкарма комитет житәкчесе каары белән билгеләнде.

5.6 гражданинның һәм хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын саклау, аларны эшкәрту максатларын таләп иткәнгә караганда, озаграк

башкарыймый, һәм алар әшкәртү максатларына ирешкәндә яки кирәк булган очракта юкка чыгарылырга тиеш.

Гражданнарың һәм хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын үз эченә алган документларны саклау әлеге документларны саклау норматив актларда билгеләнгән сроклар дәвамында гамәлгә ашырыла. Саклау вакыты чыккач, документлар юкка чыгарылырга тиеш.

5.7 Башкарма комитет гражданнарың һәм федераль законнар белән вәкаләтле булмаган затларның персональ мәгълүматларыннан файдалануны чикили.

5.8 гражданның һәм хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларыннан махсус рөхсәтсез файдалану мөмкинлеген Башкарма комитет житәкчесе күрсәтмәсе белән гражданнарың һәм хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматлары белән эшләүгә кертелгән вазыйфаи затлары гына ала. Хезмәткәрләрнең бу категорияләренә шәхси мәгълүматларны саклау буенча таләпләрне үтәү бурычлары турындагы пункт кертелә.

6 Гражданнар һәм хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын яклау

Гражданнарың һәм хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын эшкәрткәндә Башкарма комитет кирәkle хокукый, оештыру һәм техник чаралар кабул итәргә яки персональ мәгълүматларны хокуксыз яки очраклы рәвештә алардан саклау, аларны юк итү, үзгәрту, блоклау, күчерү, бирү, тарату, шулай ук персональ мәгълүматларга карата башка хокуксыз гамәлләрдән саклауны тәэмин итәргә тиеш.

6.1 персональ мәгълүматларны саклау системасы шәхси мәгълүматларың һәм мәгълүмат системаларында кулланыла торган мәгълүмат технологияләренең актуаль куркынычларын исәпкә алыш билгеләнгән оештыру һәм (яки) техник чараларны үз эченә ала.

6.2 гражданнарың һәм хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларының иминлеген тәэмин итү, аерым алганда, ирешелә:

- 1) персональ мәгълүматлар мәгълүмат системаларында аларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматларның куркынычсызлыгы янауларын билгеләү;;
- 2) «персональ мәгълүматлар мәгълүмат системаларында аларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматларны саклау таләпләрен үтәү өчен кирәkle персональ мәгълүматларның куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча оештыру һәм техник чараларны куллану, аларның үтәлеше Россия Федерациясе Хөкүмәтенен» персональ мәгълүматлар системасында аларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматларны саклау таләпләрен раслау турында " 2012 елның 1 ноябрендәге 1119 номерлы Карапы белән билгеләнгән таләпләрне үтәүне тәэмин итә.;
- 3) билгеләнгән тәртиптә узган мәгълүматны саклау чараларының туры килү-килмәүне бәяләү процедурасын куллану;;
- 4) шәхси мәгълүматларның куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча курелә торган чараларның нәтижәлелеген бәяләү, шәхси мәгълүматларның мәгълүмат

системасын эксплуатациягә керткәнче, бәяләү;

- 5) шәхси мәгълүматны машина йөртучеләрне исәпкә алып;
- 6) шәхси мәгълүматка санкциясез керү фактларын ачыклау һәм чаралар күрү;.
- 7) Шәхси мәгълүматларны яңадан торғызу, модификацияләнгән яки юк ителгән, аларга санкцияләнмәгән керү нәтижәсендә;
- 8) персональ мәгълүматларның мәгълүмат системасында эшкәртелә торган персональ мәгълүматка керү кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук шәхси мәгълүматлар системасында шәхси мәгълүматлар белән эшләнгән барлык гамәлләрне теркәү һәм исәпкә алуны тәэммин итү;;
- 9) персональ мәгълүматларның куркынычсызлыгын һәм шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системаларының яклангандык дәрәҗәсен тәэммин итү буенча күрелә торган чараларны тикшереп тору.

6.3 «персональ мәгълүматлар турында» Федераль законның 19 статьясындагы 5 өлеше нигезендә билгеләнгән актуаль куркынычларны нейтральләштерүче персональ мәгълүматларны саклау системасы ярдәмендә шәхси мәгълүматларның куркынычсызлыгы тәэммин ителә.

6.4 персональ мәгълүматларны саклау системасы өчен мәгълүматны саклау чараларын сайлау, «персональ мәгълүматлар турында» Федераль законның 19 статьясындагы 4 өлешен үтәү йөзеннән, Россия Федерациясе Куркынычсызлык федераль хезмәте һәм техник һәм экспорт контроле буенча Федераль хезмәт тарафыннан кабул ителгән норматив хокукий актлар нигезендә оператор тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6.5 гражданныарның һәм хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларының куркынычсызлыгын тәэммин итү өчен автоматлаштырылмаган эшкәрткәндә түбәндәге чаралар күрелә:

6.6.1 саклау чаралары белән жиһазланучы шәхси мәгълүматларны саклау урыннары билгеләнә:

- Гражданнарның һәм хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын үз эченә алган документларны саклаучы кабинетларда сейфлар, шкафлар, стеллажлар, тумбалар бар.

- Документларны саклау башкарыла торган өстәмә кабинетлар йозаклар һәм сакчылык (пульт) һәм янгын сигнализацияләре системалары белән жиһазландырылган.

- Башкарма комитет ведомстводан тыш сак хезмәтләрен куллана.

6.6.2 гражданныарның һәм хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын автомат рәвештә эшкәрту буенча барлык гамәлләр Башкарма комитет житәкчесе боерыгы белән расланган вазыйфалар исемлеге нигезендә һәм әлеге затларга үз хезмәт функцияләрен үтәү өчен кирәkle күләмдә генә вазыйфаи затлар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Хезмәткәрләр вазыйфаларының әлеге исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 21.03.2012 ел, № 211 «персональ мәгълүматлар турында» гы Федераль законда һәм аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукий актларда, дәүләт яки муниципаль органнар булып торучы операторларда каралган бўрычларны үтәуне тәэммин итүгә юнәлдерелгән чаралар исемлеген раслау турында «гы каарының 1 п. «б» п. нигезендә хезмәткәрләрнең әлеге

вазыйфаларын биләүне күздә тота.

6.6.3 шәхси мәгълүматларны матди чыганакларда эшкәрткәндә бер матди чыганакта эшкәрту максатлары белән туры килми торган мәгълүматларны теркәү рөхсәт ителми.

Бер матди чыганакта теркәлгән персональ мәгълүматларны эшкәрту максатларына туры килмәсә, аларны аерым башкару мөмкинлеге булмаса, түбәндәге чараплар күрелергә тиеш:

1) билгеле бер персональ мәгълүматларны куллану яки тарату кирәк булганда, шул ук матди чыганактагы башка персональ мәгълүматлардан аерым-аерым таралырга яки кулланылырга тиешле, бер ук вакытта таралырга һәм кулланылырга тиеш булмаган персональ мәгълүматларның күчермәсендә төшереп калдыручы ысул белән күчереп алу гамәлгә ашырыла һәм бары тик күчермә генә кулланыла (таратыла);

2) персональ мәгълүматларның бер өлешен юк итү яки блоклау кирәк булганда, юкка чыгарылырга яки блокларга тиеш булмаган мәгълүматларның алдан күчерелмәсе, бер ук вакытта юкка чыгарылырга яки блокировкаланырга тиешле персональ мәгълүматларның күчерелмәсендә төшереп калдыручы ысул белән, шәхси мәгълүматларның бер ук вакытта күчерелмәсендә юкка чыгара яисә юкка чыгара.

Шәхси мәгълүматларның бер өлешен юк итү яки заарсызландыру, әгәр бу матди чыганак рөхсәт ителсә, бу персональ мәгълүматларны алга таба эшкәртүне төшереп калдыручы, матди чыганакта теркәлгән бүтән мәгълүматларны эшкәрту мөмкинлеген саклап (бетерү) ысул белән башкарылырга мөмкин.

Гражданнарның һәм хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматлары шәхси мәгълүматларны юк итү турында акт буенча юк ителә.

Бу кагыйдәләр шулай ук бер матди чыганакта теркәлгән персональ мәгълүматларны һәм шәхси мәгълүмат булмаган мәгълүматны аерым эшкәртүне тәэммин итәргә кирәк булган очракта да кулланыла.

Автоматлаштыру чарапларын кулланмыйча эшкәрткәндә персональ мәгълүматларны төгәлләштерү мәгълүматларны яңарту яки матди чыганактагы мәгълүматларны үзгәртү юлы белән башкарыла, ә әгәр бу матди йөртүченен техник үзенчәлекләре - шул ук матди чыганакта кертелә торган үзгәрешләр турында белешмәләрне теркәү юлы белән яисә төгәлләштерелгән персональ мәгълүматлар белән яңа матди чыганак ясау юлы белән рөхсәт ителмәсә.

6.6.4 шәхси мәгълүматларны эшкәрту «автоматлаштыру чарапларын кулланмыйча башкарыла торган персональ мәгълүматларны эшкәрту үзенчәлекләре турындагы нигезләмәне раслау турында» 15.09.2008 ел, № 687 Хөкүмәт Каравы белән каралган тәртипне үтәп башкарыла.

6.6 гражданнарың һәм хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларның куркынычсызлыгын тәэммин итү өчен автоматлаштырылган эшкәрткәндә түбәндәге чараплар күрелә:

6.7.1 гражданнарың һәм хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын автомат рәвештә эшкәрткәндә барлык гамәлләр Башкарма комитет житәкчесе боерыгы белән расланган вазыйфалар исемлеге нигезендә һәм әлеге затларга үз хезмәт

функцияләрен үтәү өчен кирәkle куләмдә генә вазыйфаи затлар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Хезмәткәрләр вазыйфаларының әлеге исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 21.03.2012 ел, № 211 «персональ мәгълүматлар турында» гы Федераль законда һәм аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукый актларда, дәүләт яки муниципаль органнар булып торучы операторларда каралган бурычларны үтәүне тәэммин итүгә юнәлдерелгән чараптар исемлеген раслау турында «гы карапының 1 п. «б» п. нигезендә хезмәткәрләрнең әлеге вазыйфаларын биләүне күздә тота.

6.7.2 гражданнарның һәм хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын саклау базаларына керү мөмкинлеге булган шәхси компьютерлар керү серсүзләре белән якланган. Серсүзләр мәгълүмати куркынычсызылык администраторы тарафыннан билгеләнә һәм шәхси мәгълүматлар белән эшләргә рөхсәт ителгән һәм гражданнарның һәм хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын эшкәртүне гамәлгә ашыручи индивидуаль хезмәткәргә хәбәр ителә.

6.7.3 шәхси мәгълүматларның куркынычсызылыгын тәэммин иту буенча эшләрне оештыру һәм үткәрү буенча нигезләмәдә каралган башка чараптар.

6.7 персональ мәгълүматларның *конфиденциальлек режимы аларны заарасызлау очракларында һәм аларны саклау вакыты чыкканнан соң, Архив эше буенча приказлар нигезендә төшерелә яисә, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкача билгеләнмәгән булса, Башкарма комитетның эксперт комиссиясе бәяләмәсе нигезендә озайтыла.

7 Өченче затларга тапшыру

7.1 гражданнарның шәхси мәгълүматларын өченче затларга тапшыру Башкарма комитет тарафыннан бары тик гражданның язма ризалыгы белән генә гамәлгә ашырыла.:

- 1) тапшыру гражданың, яисә башка затларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау өчен кирәк, һәм аның ризалыгын алу мөмкин түгел;
- 2) үз хәле аркасында үз ихтыярын белдерергә сәләтле булмаган гражданы тикшерү һәм дәвалау максатларында;
- 3) оператив-эзләү эшчәнлеге турындагы закон нигезендә тикшерү яки суд тикшерүе уздыруга бәйле рәвештә тану, тикшерү, прокуратура һәм суд органнары запросы буенча;
- 4) гражданың хокуклары һәм мәнфәгатьләре башка затларның хокукка каршы гамәлләре бозылышын мөмкин дип уйларга мөмкинлек бирүче нигезләр булганда;
- 5) федераль законнарда турыдан-туры каралган башка очракларда.

«Персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, № 152-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә гражданың шәхси мәгълүматларын тәшкил итүче мәгълүматлар тапшырылган затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә игълан иткән өчен дисциплинар, административ яки жинаять җаваплылыгына ия.

7.2 гражданың шәхси мәгълүматларын өченче затларга тапшыру, әлеге

сәясәтнең 7.1 пунктында каралған таләплөрне үтәу шарты белән, Башкарма комитет житәкчесенең рөхсәт итүче визасы белән өченче зат запросы нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.3 хезмәткәрнең шәхси мәгълүматларын тапшырганда өченче затларга эш бирүче түбәндәге таләплөрне үтәргә тиеш::

7.3.1 хезмәткәрнең шәхси мәгълүматларын, хезмәткәрнең гомеренә һәм сәламәтлегенә куркыныч янауны кисәту максатларында, шулай ук Россия Федерациясе законнарында турыдан-туры каралған очраклардан тыш, хезмәткәрнең язма ризалыгыннан башка өченче затка хәбәр итмәскә.

7.3.2 хезмәткәрнең шәхси мәгълүматларын коммерция максатларында аның язма ризалыгыннан башка хәбәр итмәскә.

7.3.3 предупреждать затларга, получающих шәхси мәгълүмат хезмәткәре, бу мәгълүмат булырга мөмкин файдаланылган өчен генә, алар өчен алар хәбәр ителдө.

7.3.4 түгел запрашивать турында мәгълүмат Сәламәтлек хезмәткәре, моннан тыш, теге мәгълүматлар караучы мәсьәләсе турында үтәу хезмәткәре тарафыннан хезмәт функцияләрен.

7.3.5 Россия Федерациясе Хезмәт кодексы белән билгеләнгән тәртиптә һәм күрсәтелгән вәкилләр тарафыннан аларның функцияләрен үтәу өчен кирәк булган күләмдә хезмәткәр вәкилләренә шәхси мәгълүматларны тапшырырга.

7.4 хезмәткәрнең шәхси мәгълүматларын өченче затларга тапшыру, әлеге сәясәтнең 7.3.1 пунктында турыдан-туры каралған очраклардан тыш, Башкарма комитет житәкчесенең рөхсәт итүче визасы белән язма гариза/запрос нигезендә һәм бары тик хезмәткәр ризалыгы белән генә гамәлгә ашырыла.

7.5 федераль законнары һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын үтәу һәм хезмәт килешүе нигезләмәләрен тәэмин итү максатларында тапшыру мөмкин:

- физик затларның керемнәре һәм керемнәренә салымнар турында белешмәләр, Россия Федерациясенең Федераль законнары нигезендә физик затларның пенсия тупланмалары турында белешмәләр үз эченә алган документлар-башкарма хакимиятнең федераль органнарына;

- персональ мәгълүматлар, хезмәт хакын яки хезмәткәрнең башка керемнәрен бирү өчен-вәкаләтле банк оешмаларына;

- персональ мәгълүматларны эшкә урнашуда, укытуда, аларның квалификациясен қутәрудә, яңадан әзерләүдә, квалификация категориясенә атtestация үткәрү, грамоталар, бүләкләр һәм бүтән бүләкләү рәвешләре алуда ярдәм итү өчен-хакимиятнең вәкиллекле органнарына, вәкаләтле региональ һәм федераль башкарма хакимият органнарына.

Әлеге мәгълүматларны һәм документларны тапшыру хезмәткәр ризалыгы белән башкарыла. Хезмәткәрнең ризалыгы аерым документ рәвешендә язмача рәсмиләштерелә. Хезмәткәр ризалыгын алганнын соң, әлеге мәгълүматларны һәм документларны, өстәмә язма килешүне таләп итми һәм» өченче затлар запрослары буенча хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын исәпкә алу журналы "на да теркәлми.

Башкарма комитет гражданнардан һәм хезмәткәрләрдән алынган

персональ мәгълұматларны исәпкә алу журналын алып баруны тәэмін итә, анда кергән запрослар теркәлә, запрос жибәргән зат турында мәгълұматлар теркәлә, шәхси мәгълұматларны тапшыру датасы билгеләнә, шулай ук нинди мәгълұмат тапшырылуы билгеләнә.

Гариза белән мөрәжәгать иткән зат гражданның яки хезмәткәрнең персональ мәгълұматларын алуға Федераль законнар белән вәкаләтле булмаса, йә гражданның яки хезмәткәрнең аның шәхси мәгълұматларын тапшыруга язма ризалығы булмаса, башкарма комитет персональ мәгълұматларны бирүдән баш тартырга тиеш. Бу очракта гарызnamә белән мөрәжәгать иткән затка шәхси мәгълұматларны язмача бирүдән мотивлаштырылган баш тарту бирелә, баш тарту күчермәсе Башкарма комитеттә саклана.

8. Шәхси мәгълұматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганаклары

8.1 гражданның шәхси мәгълұматларын шәхси мәгълұматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганакларына керту аның язма ризалығы булғанда гына мөмкин.

8.2 мәгълұмати тәэмін итү максатларында эш бирүче тарафыннан хезмәткәрләрнең шәхси мәгълұматларының һәркем өчен мөмкин булган чыганаклары (шул исәптән белешмәлекләр, адреслы китаплар, эш бирүче тарафыннан күрсәтелә торған хезмәтләрне кулланучылар өчен мәгълұмати стендлар) булдырыла ала. Хезмәткәрнең язма ризалығы белән персональ мәгълұматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганакларына аның фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган елы һәм урыны, адресы, хезмәткәр биргән башка шәхси мәгълұматлары көртөлөргө мөмкин.

8.3 шәхси мәгълұматларны заарсызландырганда гражданин яки хезмәткәрнең персональ мәгълұматларны һәркем өчен мөмкин булган шәхси мәгълұматларга керту ризалығы таләп ителми.

8.4 Гражданнар яки хезмәткәрләр турында мәгълұмат граждан яисә хезмәткәр таләбе буенча, йә суд каары буенча яки башка вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан персональ мәгълұматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганакларыннан төшереп калдырылырга мөмкин.

9. Граждан һәм хезмәткәрнең шәхси мәгълұматларын яклау өлкәсенде хокуклары һәм бурычлары

9.1 сакланучы шәхси мәгълұматны саклауны тәэмін итү максатларында

Башкарма комитетның гражданнар хокуклы.:

- шәхси мәгълұматларның составы һәм эчтәлеге, шулай ук әлеге мәгълұматларны эшкәрту ысулы турында тулы мәгълұмат;
- шәхси мәгълұматларга ирекле керү.

Гражданин аның шәхси мәгълұматларын эшкәртуға қагылышлы, шул исәптән үз эченә алған мәгълұматны алырга хокуклы:

1) Башкарма комитет тарафыннан Персональ мәгълүматларны эшкәрту фактын раслау;

2) шәхси мәгълүматларны эшкәртүнең хокукый нигезләре hәм максатлары;

3) Башкарма комитет тарафыннан шәхси мәгълүматларны эшкәрту максатлары hәм ысууллары;

4) Башкарма комитетның исеме hәм урнашу урыны, Башкарма комитет хезмәткәрләреннән тыш) персональ мәгълүматларга ия булган яки Башкарма комитет белән килешү нигезендә яки «Персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, № 152-ФЗ Федераль закон нигезендә шәхси мәгълүматлар ачылырга мөмкин булган затлар (Башкарма комитет хезмәткәрләреннән тыш) турында белешмәләр;

5) әгәр мондый мәгълүматларны тапшыруның башка тәртибе «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, № 152-ФЗ Федераль закон белән каралмаган булса, тиешле персональ мәгълүматлар субъектына караган эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар, аларны алу чыганагы.;

6) персональ мәгълүматларны эшкәрту сроклары, шул исәптән аларны саклау сроклары;

7) федераль законда каралган персональ мәгълүматларны субъект тарафыннан гамәлгә ашыру тәртибе;

8) гамәлгә ашырылган яки фаразланыла торган трансграничное тапшыру турында мәгълүмат;

9) әгәр эшкәрту йөкләнгән яисә йөкләнгән булса, Башкарма комитет йөкләмәсе буенча персональ мәгълүматларны эшкәртүне башкаручы затның исеме яки фамилиясе, исеме, атасының исеме hәм адресы.;

10) «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, № 152-ФЗ Федераль законда яки федераль законнарда каралган башка мәгълүматлар.

Мәгълүмат Башкарма комитет тарафыннан гражданга аңлаешлы формада бирелергә тиеш, hәм аларда, мондый персональ мәгълүматларны ачу өчен законлы нигезләр булган очраклардан тыш, башка субъектларга караган шәхси мәгълүматлар булырга тиеш түгел.

Белешмәләр гражданга яисә аның Башкарма комитет вәкиленә мерәжәгать иткәндә йә граждан яисә аның вәкиленнән соратып алганда бирелә. Запрос гражданинның яисә аның вәкиленең шәхесен таныклаучы төп документның номеры, күрсәтелгән документ бирү датасы hәм аны биргән орган турында белешмәләр, гражданинның Башкарма комитет белән мөнәсәбәтләрдә катнашуын раслаучы белешмәләр (шартнамә номеры, шартлы сүз билгеләмәсе hәм (яки) башка белешмәләр), йә Башкарма комитет тарафыннан Персональ мәгълүматларны эшкәрту фактын башка раслаучы белешмәләр, гражданин яисә аның вәкиленең имzasы булырга тиеш. Запрос электрон документ рәвешендә жибәрелергә hәм Россия Федерациясе законнары нигезендә электрон имза белән имзаланган булырга мөмкин.

Әгәр белешмәләр, шулай ук эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар гражданга аның соравы буенча танышу өчен бирелгән булса, граждан кабат Башкарма комитетка мөрәжәгать итәргә яки, беренчел мөрәжәгать итүдән соң

утыз көннән дә соңга калмыйча, мондый шәхси мәгълүматлар белән танышу яки беренчел соратып алу жибәрүдән соң, әгәр кыска вакыт эчендә федераль закон белән аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукый акт яки килешү белән билгеләнмәгән булса, аңа кабат запрос жибәрергә хокуклы., шәхси мәгълүматлар субъекты аның ялавы йә отышлы сатып алучы яки поручитель булып тора.

Граждан Башкарма комитеттан шәхси мәгълүматларны төгәлләштерүне, аларны блоклауны яисә юк итүне, әгәр шәхси мәгълүматлар тулы булмаган, искергән, законсыз алынмаган яки билгеләнгән эшкәрту максаты өчен кирәkle булмаган очракта, таләп итәргә, шулай ук үз хокукларын ялау буенча законда чаралар күрергә хокуклы.

9.2 гражданин яки аның вәкиле мәрәжәгатендә персональ мәгълүматларны хокуксыз эшкәрту ачыланган очракта йә гражданин яисә аның вәкиле яисә аның вәкиле соравы буенча Башкарма комитет әлеге субъектка караган персональ мәгълүматларны хокуксыз эшкәртә торган персональ мәгълүматларны блоклауны гамәлгә ашырырга яки аларны блоклауны тәэммин итәргә тиеш (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту башка зат тарафыннан башкарыла).^{*} Башкарма комитет йөкләмәсе буенча (мондый мәрәжәгать иткән яисә тикшерү чорында күрсәтелгән гарызnamәне алган мизгелдән) гамәлдәге булып санала. Гражданин яисә аның вәкиле мәрәжәгать иткәндә яки аларның соравы буенча яисә персональ мәгълүматлар субъектларының хокукларын ялау буенча вәкаләтле орган запросы буенча төгәл булмаган персональ мәгълүматларны ачылау яки аларны блоклау (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту Башкарма комитет күшүү буенча башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан башкарыла) тәэммин итәргә тиеш., әгәр шәхси мәгълүматларны блоклау гражданинның яки өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатъләрен бозмый икән.

* 9.3 шәхси мәгълүматларның төгәлсезлеге фактын раслаган очракта, Башкарма комитет гражданин яки аның вәкиле тарафыннан бирелгән мәгълүматлар, яки башка кирәkle документлар нигезендә персональ мәгълүматларны төгәлләштерергә яисә аларны төгәлләштерергә (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан башкарыла) жиде эш көне эчендә шәхси мәгълүматларны блоклауны төшереп калдырырга тиеш.

9.4 Башкарма комитет (яки Башкарма комитет йөкләмәсе буенча эш итүче зат) тарафыннан башкарыла торган персональ мәгълүматларны хокуксыз эшкәрту ачыланган очракта, Башкарма комитет әлеге ачыланган көннән өч эш көненнән дә артмаган срокта персональ мәгълүматларны хокуксыз эшкәртүне туктатырга яки Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче зат тарафыннан Персональ мәгълүматларны хокуксыз эшкәртүне туктатырга тиеш. Персональ мәгълүматларны эшкәртүнен дөреслеген тәэммин итү мөмкин булмаса, башкарма комитет персональ мәгълүматларны хокуксыз эшкәрту датасыннан соң ун эш көненнән дә артмаган срокта мондый шәхси мәгълүматларны юк итәргә яки аларны юк итәргә тиеш. Рөхсәт ителгән житешсезлекләрне бетерү яки персональ мәгълүматларны юк итү туринда

Башкарма комитет гражданга яки аның вәкиленә хәбәр итәргә тиеш, ә әгәр гражданин яисә аның вәкиленә мөрәжәгать яисә персональ мәгълүматлар субъектларының хокукларын яклау буенча вәкаләтле орган запросы күрсәтелгән органга жибәрелгән булса.

9.5 шәхси мәгълүматларны эшкәрту максатына ирешкән очракта, Башкарма комитет персональ мәгълүматларны эшкәртуне туктатырга яки аның туктатылуын (әгәр Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан эшкәртелә икән) һәм шәхси мәгълүматларны юк итәргә яки аларны юк итәргә (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан башкарыла), персональ мәгълүматларны эшкәрту максатына ирешкәннән соң утыз көннән дә артмаска тиеш (әгәр дә килешүдә башкасы каралмаган булса), Башкарма комитет һәм граждан арасында башка килешүү нигезендә, яисә Башкарма комитет персональ мәгълүматларны, 152-ФЗ номерлы Федераль законда яки федераль законнарда каралган нигезләрдә, граждан ризалыгыннан башка, эшкәртуне башкарырга хокуклы түгел.

9.6 очракта, гражданның аның шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгын кире алган очракта, Башкарма комитет аларны эшкәртуне туктатырга яки мондый эшкәртуне (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан башкарыла) тәэмин итәргә һәм персональ мәгълүматларны саклау шәхси мәгълүматларны эшкәрту максатлары өчен кирәк булмаса, шәхси мәгълүматларны юк итәргә яки аларны юк итәргә тиеш (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан башкарыла), күрсәтелгән чакыртып алу датасыннан утыз көннән дә артмаган очракта, әгәр дә башкасы персональ мәгълүмат субъекты, башка килешүү буенча отышлы сатып алучы яки поручитель булган килешүдә башкасы каралмаган булса, йә Башкарма комитет персональ мәгълүматлар субъектының 2006 елның 27 июлөндөгө 152-ФЗ номерлы Федераль законда каралган нигезләрдә шәхси мәгълүматларны эшкәртуне башкара алмаса, йә Башкарма комитет персональ мәгълүматлар субъекты ризалыгыннан башка башкара алмый.

9.7 "персональ мәгълүматлар турында".

9.8 күрсәтелгән вакыт әчендә персональ мәгълүматларны юк итү мөмкинлеге булмаган очракта, Башкарма комитет мондый персональ мәгълүматларны блоклауны гамәлгә ашыра яки аларны блоклауны тәэмин итә (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан башкарыла) һәм, әгәр федераль закон белән башка срок билгеләнмәгән булса, персональ мәгълүматларны юк итүне алты айдан да артык вакыт әчендә тәэмин итә.

9.9 үз хокукларын үз вакытында һәм тулысынча гамәлгә ашыру өчен граждан Башкарма комитетка ышанычлы шәхси мәгълүматлар бирергә тиеш.

9.2 гражданин яки аның вәкиле мөрәжәгатендә персональ мәгълүматларны хокуксыз эшкәрту ачыкланган очракта йә гражданин яисә аның вәкиле яисә аның вәкиле соравы буенча Башкарма комитет әлеге субъектка караган персональ мәгълүматларны хокуксыз эшкәртә торган персональ

мәгълүматларны блоклауны гамәлгә ашырырга яки аларны блоклауны тәэммин итәргә тиеш (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту башка зат тарафыннан башкарыла),, Башкарма комитет йөкләмәсе буенча (мондый мөрәжәгать иткән яисә тикшерү чорында күрсәтелгән гарызnamәне алган мизгелдән) гамәлдәге булып санала. Гражданин яисә аның вәкиле мөрәжәгать иткәндә яки аларның соравы буенча яисә персональ мәгълүматлар субъектларының хокукларын яклау буенча вәкаләтле орган запросы буенча төгәл булмаган персональ мәгълүматларны ачыклау яки аларны блоклау (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту Башкарма комитет күшүү буенча башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан башкарыла) тәэммин итәргә тиеш., әгәр шәхси мәгълүматларны блоклау гражданинның яки өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозмый икән.

9.3 шәхси мәгълүматларның төгәлсезлеге фактын раслаган очракта, Башкарма комитет гражданин яки аның вәкиле тарафыннан бирелгән мәгълүматлар, яки башка кирәkle документлар нигезендә персональ мәгълүматларны төгәлләштерергә яисә аларны төгәлләштерергә (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан башкарыла) жиде эш көне эчендә шәхси мәгълүматларны блоклауны төшереп калдырырга тиеш.

9.4 Башкарма комитет (яки Башкарма комитет йөкләмәсе буенча эш итүче зат) тарафыннан башкарыла торган персональ мәгълүматларны хокуксыз эшкәрту ачыкланган очракта, Башкарма комитет әлеге ачыкланган көннән өч эш көненнән дә артмаган срокта персональ мәгълүматларны хокуксыз эшкәртүне туктатырга яки Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче зат тарафыннан Персональ мәгълүматларны хокуксыз эшкәртүне туктатырга тиеш. Персональ мәгълүматларны эшкәртүнен дөреслеген тәэммин итү мөмкин булмаса, башкарма комитет персональ мәгълүматларны хокуксыз эшкәртү датасынан соң ун эш көненнән дә артмаган срокта мондый шәхси мәгълүматларны юк итәргә яки аларны юк итәргә тиеш. Рөхсәт ителгән житешсезлекләрне бетерү яки персональ мәгълүматларны юк итү турында Башкарма комитет гражданга яки аның вәкиленә хәбәр итәргә тиеш, ә әгәр гражданин яисә аның вәкиленә мөрәжәгать яисә персональ мәгълүматлар субъектларының хокукларын яклау буенча вәкаләтле орган запросы күрсәтелгән органга жиберелгән булса.

9.5 шәхси мәгълүматларны эшкәрту максатына ирешкән очракта, Башкарма комитет персональ мәгълүматларны эшкәртүне туктатырга яки аның туктатылуын (әгәр Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан эшкәртелә икән) һәм шәхси мәгълүматларны юк итәргә яки аларны юк итәргә (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан башкарыла), персональ мәгълүматларны эшкәрту максатына ирешкәннән соң утыз көннән дә артмаска тиеш (әгәр дә килешүдә башкасы каралмаган булса),, Башкарма комитет һәм граждан арасында башка килешү нигезендә, яисә Башкарма комитет персональ мәгълүматларны, 152-ФЗ номерлы Федераль законда яки федераль законнарда каралган нигезләрдә, граждан ризалыгыннан башка, эшкәртүне башкарырга

хокуклы түгел.

9.6 очракта, гражданың аның шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалығын кире алған очракта, Башкарма комитет аларны эшкәртүне тұктатырга яки мондый эшкәртүне (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан башкарыла) тәэмін итәргэ һәм персональ мәгълүматларны саклау шәхси мәгълүматларны эшкәртү максатлары өчен кирәк булмаса, шәхси мәгълүматларны юқ итәргә яки аларны юқ итәргә тиеш (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан башкарыла),, күрсәтелгән чакыртып алу датасыннан утыз көннән дә артмаган очракта, әгәр дә башкасы персональ мәгълүмат субъекты, башка килешүү буенча отышлы сатып алучы яки поручитель булган килешүдә башкасы каралмаган булса, йә Башкарма комитет персональ мәгълүматлар субъектының 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законда каралған нигезләрдә шәхси мәгълүматларны эшкәртүне башкара алмаса, йә Башкарма комитет персональ мәгълүматлар субъекты ризалығыннан башка башкара алмый.

9.7 "Персональ мәгълүматлар турында".

9.8 күрсәтелгән вакыт эчендә *персональ мәгълүматларны юқ итү мөмкинлеге булмаган очракта, Башкарма комитет мондый персональ мәгълүматларны блоклауны гамәлгә ашыра яки аларны блоклауны тәэмін итә (әгәр персональ мәгълүматларны эшкәрту Башкарма комитет күшүү буенча эш итүче башка зат тарафыннан башкарыла) һәм, әгәр федераль закон белән башка срок билгеләнмәгән булса, персональ мәгълүматларны юқ итүне алты айдан да артык вакыт эчендә тәэмін итә.

9.9 үз хокукларын үз вакытында һәм тулысынча гамәлгә ашыру өчен граждан Башкарма комитетка ышанычлы шәхси мәгълүматлар бирергә тиеш.

9.10 хезмәткәр бурычлы:

9.9.1 эшкә кабул иткәндә эш бириүчегә үзенең тулы һәм ышанычлы шәхси мәгълүматларын бирергә.

9.9.2 хезмәт, пенсия һәм башка хокукларны үз вакытында һәм тулысынча гамәлгә ашыру өчен хезмәткәр эш бириүченең хезмәт мөнәсәбәтләренә бәйле рәвештә эшкәртелә торған персональ мәгълүматларны үзгәртү, шул исәптән фамилиясен, исемен, атасын, паспорт мәгълүматларын үзгәртү, белем алу, квалификация алу, инвалидлық һәм башка медицина нәтижәләрен алу турында, һәм расланган документлар белән башка мәгълүматларны тапшыру турында эш бириүчегә билгеле булырга тиеш.

9.11 персональ мәгълүматларны яклауны тәэмін итү максатларында хезмәткәр түбәндәге хокукларга ия::

9.10.1 эш бириүчедә саклана торған шәхси мәгълүмат турында тулы мәгълүмат.

9.10.2 хезмәткәрнең шәхси мәгълүматларын үз эченә алған теләсә кайсы язманың күчермәләрен алу хокукун да кертеп, үзенең шәхси мәгълүматларыннан бушлай файдалану, Россия Федерациясе законнарында каралған очраклардан тыш.

Хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын үз эченә алған документлар

Россия Федерациясе Хезмәт кодексының 62 статьясы, 2006 елның 27 июлендеге 152-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 3 бүлеге нигезендә гамәлгә ашырыла

"Шәхси мәгълүматлар түрүнде» :

- Башкарма комитет житәкчесе (эш бируге) исеменә теге яки бу документ бирү түрүнде хезмәткәрнең гаризасы;

- гариза бирелгән документтың таныктланган күчермәсен (нөсхәләр саны, кирәклө хезмәткәргә) яисә белдерелгән документ яки андагы белешмәләр түрүнде белешмә бирү;

- бирелгән мәгълүматны исәпкә алу журналына тиешле язмалар кертү.

9.10.3 имансыз яки тулы булмаган персональ мәгълүматларны, шулай ук бозу белән эшкәртелгән мәгълүматларны төшереп калдыру яки төзәтү түрүнде таләп. Эш биругчадән баш тарткан очракта, хезмәткәрнең шәхси мәгълүматларын төшереп калдырырга яки төзәтергә ул Эш биругчегә мондый килешмәүне тиешле нигезләү белән килешмәүләре түрүнде язма рәвештә хәбәр итәргә хокуклы. Хезмәткәр бәяләү характеристындагы шәхси мәгълүматларны үз фикерен белдерә торган гариза белән тулыландырырга хокуклы.

9.10.4 эш бируге тарафыннан эш бирученең элек хезмәткәрнең неверные яки тулы булмаган шәхси мәгълүматлары хәбәр ителгән барлык затларга аларда житештерелгән искәрмәләр, төзәтүләр яки өстәмәләр түрүнде хәбәр итү таләбе.

9.10.5 эш бирученең аның шәхси мәгълүматларын эшкәрткәндә һәм яклаганда теләсә нинди хокуксыз гамәлләрене яки гамәл кылмауларына шикаять бирү.

9.10.6 гамәлдәге законнарда каралган башка хокуклар.

9.12 эш бируге бурычлы:

9.11.1 хезмәткәргә, аның үтенече буенча, хужасылың шәхси мәгълүматлары, аларны эшкәрту максатлары, эшкәрту ысулы түрүнде мәгълүмат бирергә, мондый бурыч федераль законнарда каралган очракта, хезмәткәрнең аларны бирүдән баш тартуының юридик нәтиҗәләрен аңлатырга.

9.11.2 хезмәткәрнең язма гаризасы буенча, ул тапшырылган көннән алып 3 эш көненнән дә соңга калмычча, хезмәткәргә эш белән бәйле документларның күчермәләрен бушлай бирергә.

9.11.3 федераль законнарда каралган очракларда һәм тәртиптә ачыкланган дөрес булмаган шәхси мәгълүматларны бетерү.

9.11.4 аларны эшкәрткәндә хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларының куркынычсызлыгын тәэммин итү буенча мөмкин булган чаралар күрергә.

9.13 эш бируге хокуклы:

9.12.1 хезмәткәрдән, федераль законнарда каралган очракларда, аларны раслаучы документларны һәм персональ мәгълүматларны бируге таләп итәргә.

9.12.2 гамәлдәге законнарда каралган башка хокуклар.

10 Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитетының гамәлләренә яки гамәл қылмавына карата шикаять бирү хокукы

10.1 өгәр гражданин, аның законлы вәкиле яки Башкарма комитет хезмәткәре «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, № 152-ФЗ Федераль закон таләпләрен бозып аның шәхси мәгълүматларын эшкәртүне башкара яисә башка рәвештә аның хокукларын һәм ирекләрен боза дип саный икән, ул Башкарма комитетының шәхси мәгълүматлар субъектларының хокукларын яклау буенча вәкаләтле органына (мәгълүмати технологияләр һәм элемтә өлкәсендә контроль һәм күзәтчелек функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы) яки суд тәртибендә Башкарма комитетының гамәлләренә яки гамәл қылмауларына шикаять бирергә хокуклы.

10.2 граждан һәм Башкарма комитет хезмәткәре үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклауга, шул исәптән чыгымнарны каплауга һәм (яки) мораль зыянны суд тәртибендә компенсацияләүгә хокуклы.

Аның хокукларын бозу, персональ мәгълүматларны эшкәрту кагыйдәләрен, шулай ук «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, № 152-ФЗ Федераль закон нигезендә билгеләнгән персональ мәгълүматларны саклауга карата таләпләрне бозу нәтиҗәсендә гражданга яки хезмәткәргә китерелгән мораль зыян Россия Федерациясе законнары нигезендә кире кайтарылырга тиеш. Мораль зыянны каплау, шәхси мәгълүматлар субъекты тарафыннан китерелгән зыянны каплатуга бәйсез рәвештә гамәлгә ашырыла.

11 Гражданнарның һәм хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын эшкәртүне һәм яклауны җайга салучы нормаларны бозган очен жаваплылык

11.1 гражданинның һәм хезмәткәрнең персональ мәгълүматларын алуны, эшкәртүне һәм яклауны җайга сала торган нормаларны бозуда гаепле затлар федераль законнар нигезендә дисциплинар, административ, граждан-хокукый яки жинаять жаваплылығына тартыла.

11.2 Башкарма комитет хезмәткәрләре, гражданнарның һәм хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматларын эшкәртугә рәхсәт ителгән, хезмәт эшчәнлеге барышында алынган мәгълүматны игълан иткән очен, Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә дисциплинар, административ яки жинаять жаваплылығына тартыла.

12 Йомгаклау нигезләмәләре

12.1 әлеге сәясәт аны кабул иткән көннән үз көченә керә.

12.2 әлеге сәясәтне яңа кабул ителгән закон актларына туры китерү зарурилыгы булганда, үзгәрешләр Башкарма комитет каары нигезендә кертелә.

12.3 әлеге сәясәт барлық гражданнарга һәм хезмәткәрләргә, шулай ук гражданнарың һәм хезмәткәрләрнең персональ мәгълүматлары белән гамәлләр исемлеген гамәлгә ашыручы башкарма комитет хезмәткәрләренә кагыла.

Гражданнар, шулай ук аларның законлы вәкилләре әлеге сәясәт белән танышырга хокуклы.

Башкарма комитет хезмәткәрләре әлеге документ белән шәхси имзалары белән танышырга тиеш.

12.4. гражданның шәхси мәгълүматларын беренчел жыючы хезмәткәрләр вазыйфасына гражданиның шәхси мәгълүматларын шәхси имzasы өчен эшкәртүгә ризалыгын алу керә.

12.5. эш бируге вазыйфасына барлық хезмәткәрләрне әлеге сәясәт һәм эшкә кабул ителә торган затларны хезмәт килешүе имзланганчы, шәхси имzasы белән таныштыру керә.